

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 311/2022
04.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Жарко Баришић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Душанка Мићин, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1313/21 од 22.09.2021. године, у седници одржаној 04.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиле, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1313/21 од 22.09.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 1344/2020 од 09.02.2021. године, ставом првим и другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и поништено је као незаконито решење директора тужене школе број .. од 04.06.2020. године, којим је одлучено по жалби изјављеној против решења конкурсне комисије тужене број .. од 21.05.2020. године за пријем у радни однос на радно место дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове – шеф рачуноводства на неодређено време по конкурсном расписаном у часопису „Послови“. Ставовима трећим и четвртим изреке, поништено је као незаконито решење конкурсне комисије тужене школе број .. од 21.05.2020. године за пријем у радни однос на радно место дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове – шеф рачуноводства на неодређено време и наложено туженој школи да спроведе поновни поступак доношења одлуке о пријему у радни однос за наведено радно место. Ставом петим изреке, поништено је као незаконито решење школског одбора тужене школе број .. од 29.06.2020. године, којим је одбијена као неоснована жалба тужиле изјављена против решења директора број .. од 04.06.2020. године. Ставом шестим изреке, поништено је као незаконито решење директора тужене школе број .. од 04.06.2020.

године, којим је утврђено да тужиљи престаје радни однос дана 04.06.2020. године због истека рока на који је заснован и коначности одлуке о избору кандидата по конкурс у за пријем у радни однос на неодређено време. Ставом седмим и осмим изреке, обавезана је тужена да тужиљи уместо враћања на рад на име паушалне штете у висини од четири месечне нето зараде које би остварила да ради, исплати износ од укупно 235.767,16 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, док је одбијен део преко досуђеног износа до траженог износа од 530.476,11 динара у висини од девет месечних нето зарада са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате. Ставом деветим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове поступка у износу од 87.000,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 1313/21 од 22.09.2021. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у усвајајућем делу, тако што је одбијен захтев тужиље да се поништи решење директора тужене број .. од 04.06.2020. године којим је одлучено по жалби изјављеној против решења број .. од 21.05.2020. године за пријем у радни однос дипломираног економисте за финансијско-рачуноводствене послове–шеф рачуноводства на неодређено време; да се поништи решење конкурсне комисије тужене број .. од 21.05.2020. године и наложи туженој да спроведе поновни поступак доношења одлуке о пријему у радни однос; да се поништи решење школског одбора тужене број .. од 29.06.2020. године; да се решење директора тужене број .. од 04.06.2020. године о престанку радног односа тужиљи дана 04.06.2020. године због истека рока на који је засновала радни однос и коначности одлуке о избору кандидата по конкурс у за пријем у радни однос на неодређено време; да се тужиљи уместо враћања на рад на име паушалне штете у висини од четири месечне нето зараде исплати износ од 235.767,16 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате и да се тужена обавезе да јој накнади трошкове поступка у износу од 87.000,00 динара. Ставом другим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове поступка у износу од 103.500,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијена је жалба тужиље и потврђена је првостепена пресуда у одбијајућем делу. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужиља да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 33.000,00 динара.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану правноснажну пресуду на основу члана 408, у вези члана 403. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 – УС, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија тужиље није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП, а ревизијом се одређено не указује на битне повреде поступка због којих се ревизија може поднети, у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је била у радном односу код тужене на одређено време од децембра 2013. године до расписивања и окончања поступка по конкурс за попуњавање наведеног радног места, ради обављања послова радног места шеф рачуноводства и закљученим анексом уговора о раду на одређено време у децембру 2017. године до истека породилског одсуства. За време трајања породилског одсуства тужиле послове шефа рачуноводства је обављала запослена ВВ. Директор тужене је 10.02.2020. године донео одлуку о расписивању конкурса за пријем у радни однос на неодређено време са 100% радног времена на радно место шеф рачуноводства, објављена 19.02.2020. године у часопису „Послови“. У одлуци су наведени услови које треба да испуњавају кандидати и документација коју је неопходно доставити уз пријаву. Решењем директора тужене број .. од 10.02.2020. године именована је конкурсна комисија по расписаном конкурс од три члана у чијем саставу су били секретар школе и два наставника. Конкурсна комисија је по истеку рока за подношење пријава прегледала пријаве и утврдила да су пријаве ВВ и тужиле благовремене и потпуне и да су ушле у ужи избор, о чему је 13.03.2020. године сачињена листа кандидата који испуњавају услове за пријему радни однос. Након тога су оба кандидата упућена на психолошку процену способности за рад са децом и ученицима, а према резултатима те процене оба кандидата испуњавају услове за пријем у радни однос. Конкурсна комисија је 19.05.2020. године сачинила записник о обављеном разговору са кандидатима, према коме су кандидатима постављена идентична питања, а на која су се оба кандидата изјасниле. Конкурсна комисија тужене је 21.05.2020. године, применом члана 154. став 7. Закона о основама система образовања и васпитања, донела решење о избору кандидата по конкурс којим је на радно место дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове – шеф рачуноводства изабрана ВВ. Директор тужене школе је решењем број .. од 04.06.2020. године одбио као неосновану жалбу тужиле, применом одредаба чланова 126. став 4. тачка 22, 139. и 154. став 8. и 9. Закона о основама система образовања и васпитања, са образложењем да је конкурсна комисија на основу приложене документације, обављеног разговора и резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима, као и целокупног утиска о кандидатима по основу разговора које је са њима обавила, спровела све радње које су предвиђене законом.

Решењем тужене број .. од 04.06.2020. године, утврђено је да тужиле престаје радни однос на радном месту дипломирани економиста за финансијско-рачуноводствене послове-шеф рачуноводства дана 04.06.2020. године због истека рока на који је заснован и коначности одлуке о избору кандидата по конкурс за пријем у радни однос на неодређено време. Решењем школског одбора тужене број .. од 29.06.2020. године одбијена као неоснована жлаба тужиле, јер је окончан поступак избора кандидата по расписаном конкурс.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби члана 126. став 4, члана 154. и 155. став 3. тачка 3, члана 168. Закона о основама система и образовања („Службени гласник РС“, бр. 88/17... 6/20), оценио да су оспорена решења о избору кандидата по расписаном конкурс незаконита, обзиром да решење конкурсне комисије и коначна одлука директора тужене не садржи конкретизоване разлоге за избор именованог кандидата ВВ, односно разлоге због којих тужила није изабрана, већ су само дати паушални наводи у погледу приложене документације, обављеног разговора и резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима. Из изнетих разлога, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле и поништено је првостепено и другостепено решење о избору кандидата по

расписаном конкурсу са налогом да тужена спроведе поновни поступак доношења одлуке о пријему у радни однос, а као последица утврђене незаконитости тих одлука, поништено је првостепено и другостепено решење о престанку радног односа тужиље и обавезана је тужена да јој уместо враћања на рад исплати четири месечне нето зараде са законском затезном каматом, а у преосталом делу у погледу новчаног потраживања одбијен је тужбени захтев.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду у усвајајућен делу применом чланова 154. и 155. Закона о основама система образовања и васпитања, налазећи да је поступак избора кандидата за пријем у радни однос на радно место шефа рачуноводства, спроведен у свему у складу са законским одредбама, да је конкурсна комисија спровела поступак избора кандидата на основу приложене документације, обављеног разговора, резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима, као и целокупног утиска о кандидатима по основу разговора које са њима обавила конкурсна комисија, да изабрани кандидат испуњава законом прописане услове за пријем у радни однос и да оспорени акти садрже све елементе обавезне садржине. Имајући у виду да је дискреционо право тужене да одлучује о избору кандидата за пријем у радни однос ограничено само у погледу испуњености законских услова и интересом установе који захтева да буде изабрани кандидат који ће најуспешније обављати послове упражњеног радног места, те да се у предметном спору не расправља о разлозима целисходности већ о законитости донетих одлука туженог послодавца, другостепени суд одбио тужбени захтев, а у преосталом делу потврдио првостепену пресуду.

По оцени Врховног касационог суда, насупротив наводима ревизије, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 126. став 4. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ бр. 88/2017...6/2020) који је био у примени у време доношења оспорених одлука тужене, прописано је да осим послова утврђених законом и статутом установе, између осталог директор одлучује о правима, обавезама и одговорностима ученика и запослених, у складу са овим и другим законом (тачка 18.) и одлучује по жалби на решење конкурсне комисије за избор кандидата за пријем у радни однос (тачка 22.).

Према одредби члана 139. истог закона у радни однос у установи може да буде примљено лице, под условима прописаним законом у ставу 1. тачка 1)-5) те одредбе, а који се доказују приликом пријема у радни однос и проверавају у току рада.

На основу члана 154. истог закона пријем у радни однос на неодређено време врши се на основу конкурса који расписује директор (став 1.). Директор доноси одлуку о расписивању конкурса (став 2.). Конкурс спроводи конкурсна комисија коју именује директор, има најмање три члана, а обавезни члан комисије је секретар установе (став 3.) Комисија утврђује испуњеност услова кандидата за пријем у радни однос из члана 139. овог закона, у року од осам дана од дана истека рока за пријем пријава (став 4). Кандидати из става 4. овог члана, који су изабрани у ужи избор, у року од осам дана упућују се на психолошку процену способности за рад са децом и ученицима коју врши надлежна служба за послове запошљавања применом стандардизованих поступака (став 5.). Конкурсна комисија сачињава листу кандидата који испуњавају услове за пријем у радни однос у року од осам дана од дана пријема резултата

психолошке процене способности за рад са децом и ученицима (став 6.). Конкурсна комисија обавља разговор са кандидатима са листе из става 6. овог члана и доноси решење о избору кандидата у року од осам дана од дана обављеног разговора са кандидатима (став 7.). Кандидат незадовољан решењем о изабраном кандидату може да поднесе жалбу директору, у року од осам дана од дана достављања решења из става 7. овог члана (став 8.). Директор о жалби одлучује у року од осам дана од дана подношења (став 9.).

Према утврђеном чињеничном стању, приликом доношења одлуке о пријему у радни однос на неодређено време на пословима радног места шефа рачуноводста на основу расписаног конкурса, насупрот наводима ревизије, поступак избора кандидата је спроведен у свему у складу са цитираним законским одредбама. Конкурсна комисија је на основу приложене документације утврдила да тужила и други учесник конкурса ВВ испуњавају све законом предвиђене услове из члана 139. Закона о основама система образовања и васпитања за пријем у радни однос за наведено радно место и да на основу резултата психолошке процене способности за рад са децом и ученицима коју врши надлежна служба за послове запошљавања, оба кандидата испуњавају услове за пријем у радни однос. Комисија је обавила разговор са кандидатима према, тако што су кандидатима постављена идентична питања (у погледу радног искуства, перспективе кандидата у наредних пет година, рада у великом колективу, тимског рада и очекивања у раду на конкретном радном месту), на која су се оба кандидата изјасниле, што је све записнички констатовано. На основу резултата тако спроведеног изборног поступка и обављеног разговора, конкурсна комисија је донела одлуку о пријему у радни однос кандидата ВВ, против које је тужила изјавила жалбу о којој је на основу овлашћења из члана 154. став 9. наведеног закона одлучио директор тужене, одбијењем исте као неосноване.

Неосновани су наводи ревизије којима се указује да је другостепени суд пропустио да правилно цени законитост одлуке конкурсне комисије о избору кандидата и другостепене одлука директора тужене у смислу члана 193. став 1. Закона о раду јер не садрже образложење о разлозима за пријем одређеног кандидата.

У конкретном случају, када оба кандидата испуњавају законом прописане услове за пријем у радни однос, разговор са кандидатима је релевантан део изборног поступка и последња обавезна фаза у поступку селекције, ради коначног избора кандидата. Циљ разговора после психолошке процене јесте додатно процењивање спремности кандидата за обављање послова за које је конкурисао која омогућава процену релевантности искуства, кључних вештина и комуникација неопходних за рад на радном месту које се попуњава, узимајући у обзир и мотивацију кандидата за рад на радном месту.

Следом изнетог, по оцени Врховног суда правилан је закључак другостепеног суда да у смислу члана 193. Закона о раду оспорени акти садрже све елементе обавезне садржине, с обзиром на то да је конкурсна комисија имала дискреционо овлашћење у избору кандидата за пријем у радни однос (ограничено законским условима и интересом установе да буде изабран кандидат који ће најуспешније обављати послове упражњеног радног места) и да су у оспореним одлукама дати разлози због којих је дат приоритет изабраном кандидату посебно указујући на разговор који је конкурсна комисија обавила са учесницима конкурса. Осим тога, у поступку интерне заштите код послодавца и у предметном спору тужила није истицала околности да изабрани

кандидат по конкурсy не испуњава услове за пријем у радни однос, нити чињенице да би тужиља успешније обављала послове упражњеног радног места.

Одредбом члана 155. став 3. тачка 3. Закона о основама система образовања и васпитања прописано је да изузетно установа без конкурса може да прими у радни однос на одређено време лице до преузимања запосленог, односно до коначности одлуке о избору кандидата по конкурсy за пријем у радни однос, а најкасније до 31.08. текуће школске године. У складу са том одредбом, тужиља је у току 2013. године засновала радни однос на одређено време до расписивања и окончања поступка по конкурсy ради попуњавања радног места шеф рачуноводства. На тај начин уговором о раду на одређено време унапред је уговорено време трајања радног односа. Како је донета коначна одлука о избору кандидата по конкурсy за пријем у радни однос за конкретно радно место која опредељује време трајања уговора о раду, то је доношењем првостепене одлуке директора тужене и другостепене одлуке школског одборана на основу одредбе члана 175. став 1. тачка 1. Закона о раду тужиљи законито престао радни однос на одређено време истеком уговореног рока на који је заснован. Стога су неосновани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права.

Из изнетих разлога, побијаном другостепеном одлуком правилно је одбијен тужбени захтев тужиље за поништај оспорених решења, а тиме и захтев за исплату новчаног потраживања на име накнаде штете уместо враћања на рад на основу члана 191. Закона о раду.

Правилно је одлучено и о накнади трошкова поступка на основу члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

Применом члана 165. става 1. у вези члана 154. ЗПП, Врховни суд је одбио захтев тужене за накнаду трошкова одговора на ревизију, јер то нису трошкови потребни за вођење ове парнице.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић